تىك باستاما، جاگا ساپار

"بالالارمەن بىرگە بولۇ ەك زور باقىت"

—— اۆتونومیالی رایوندىق وزات قىزمەتكەر ۋاڭ لیجۋان جونسندە

ەڭبەكشىلەر جىرى

□ گازەتىمزدىك جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئتلىشسى جاۋ شيبا

"قاتاڭ بولۇمەن بىرگە، مەيىرىم-دى، ادامعا جاقىن دا جىلى سەزىلەدى". 12 - ايدىك 23 - كۈنى بەيجيڭ داشۇەسىنىك وقۇشسى ەلنار جەڭىس ورتا مەكتەپتەگى كلاس جەتەكشىسى ۋاڭ لیجۋاندى تەلەفوندا تىلگە الىعاندا، سوزىنەن العىستى سەزىم مەنمۇدالاپ: "مۇعالىم ەڭشاشان بىردە - ئبىر وقۇشنى قاعىس قالدىرىپ قويماي-تىن"، - دەدى.

بيىل اۆتونومیالی رایوندىق وزات قىزمەتكەر بولعان ۋاڭ لیجۋان ئۇرىمجى 1 - تامىز ورتا مەكتەبى تولىق ورتا ئبولىمىنىك ماتەماتيكا وقىتۇشسى، وقىتۇشلىقپەن شۇعىلدانعانىنان بەرى 15 جىل كلاس جەتەكشىسى بولعان. جاس تىرەكتى وقىتۇشى رەتىندە، ول باۋلەعان 600دەن استام وقۇشى داشۇەگە ئوتتى، مۇنىك ىشىندە 100دەن استام وقۇشى چيڭحۇا، بەيجيڭ داشۇەسى سياقتى ايگىلى مەكتەپتەرگە ئوتتى. كلاس جەتەكشىسى، ماتەماتيكا وقىتۇشسى، وقىتۇدى زەرتتەۋ كەڭسەسىنىك ورنىباسار مەڭگەرۇشسى... ۋاڭ لیجۋان ئبىر كۈن ىشىندە ۋنەمى وسى رولدارعا اۋسىپ، قارباڭلاس تا قۇنتتى قىزمەت دستەيدى. ول ۋنەمى: "مۇعالمنىك ەك زور باقتى بالالارمەن بىرگە بولۇپ، ەسەيۇ، دارىندى بولۇ جولىندا ولارعا سەرىك بولۇ" دەيتىن.

سۇيىسپەنشلىكپەن ادام تاربيەلەۋ

ۋاڭ لیجۋان وقىتۇشى وتباسىندا دۇنيەگە كەلگەن، بالا كەزىندەگى ارمانى مۇعالىم بولۇ ەدى. 2005 - جىلى داشۇەدەن وقۇ تاۇسقاننان كەيىن، ول ئۇرىمجى 1 - تامىز ورتا مەكتەبىنە وقىتۇشلىق قىزمەتكە ورنالاسىپ، تولىق ورتا 1 - جلدىعنىك كلاس جەتەكشىسى مىندەتىن وتەدى. سول كەزدە ول نەبارى 19 جاستا بولاتىن.

باستابىندا مىنبەدە تۇرعاندا، ۋاڭ لیجۋان ئاردايىم "ورتانى مەڭگەره الماي قالاتىنداي" سەزىنەتىن، دەگەنمەن وقۇشلارمەن جاسى قارايلاس-تىعنىك ارقاسىندا، ول وقۇشلاردىك كوڭىلىن ئتپتى وڭاي تۇسىنە ئبىلدى. جاتاقتارعا بارىپ وقۇشلارمەن سىرلاسۇ، وقۇشلاردى وقۇ جوسپارىن جاساۇعا جەتەكتەۇ، اتا - انالاردىك پىكرىن تىڭداۇ... ئبىر ماۇسمدىق ۋىرلەسۇدەن كەيىن، وقۇشلاردىك اراسىندا ونى "جۋان - ىر اپەكە" دەپ اتاۇ سالتقا اينالدى.

ۋاڭ لیجۋاننان وقعان وقۇشلار بۇكىل شينجياڭنىك جەر - جەرىنەن بار، ئشنارالارى مەكتەپتە جاتاقتا جاتادى. ئار جىلى مەرەكە - مەيرام كەزدەرى وقۇشلار ۋيلەرىنە قايتا الماسا، ول ولاردى ۋيىنە ەرتىپ كەلىپ، بىرگە تاماق دستەپ، اڭگىمەلەسىپ، تاپسىرماسىنا جەتەكشىلىك ەتىپ، ولارعا ئوز ۋيلەرىندەگىدەي مەيىر باعىشتايدى.

شياۇسۇي دەگەن وقۇشىنىك ۋيلەرىنىك شارت - جاعدايى تىم جاقسى ەمەس بولاتىن، مەكتەپكە كىرىسىمەن ۋاڭ لیجۋان وعان كومەكتەسپ وقۇ جاردەماقسىنا ئوتىنىش ەتتى ئارى ئوزىنىك تاماق كارتچكاسىن وعان بەرىپ، ونى الاڭسز ساباق وقۇعا شاعىپ بىتتانىدردى. ئبىر جىلى كۇن سۇيتا باستاعاندا، شياۇسۇيدىك كيىمى تىم جالاڭ ەكەنىن كورىپ جانى اشىعان ئارى قامقان ۋاڭ لیجۋان وعان قىزمەتتەن تۇسكەننەن كەيىن ارنايى مامىق شاپان ساتىپ الىپ، باعا تاقاتاسىن كەسپ تاستاپ اپارىپ بەردى. بىلتىر ئتۇن ورتاسىندا ئبىر وقۇشنىك اسقازانى اۇرعاندا، ۋاڭ لیجۋان كىرەاۆتوموبيلمەن مەكتەپكە بارىپ، وقۇشنى شيياحاناعا ەرتىپ اپارىپ، شۇعىل ەمدەۇ - دياگنوز قويۇ بولمىنده اسپا ۇكول استىرىپ، ئوزى تاڭ اتقانشا سەرىك بولىپ وتىردى.

وقۇشلاردى جاقسىنداي كورىپ، شىن پەيىلىمەن وقىتتى. مەكتەپتە ۋاڭ لیجۋان وقۇشلار مەن اتا - انالار جاپىاي موينداعان جاقسى مۇعالىم ەسەپتەلەدى.

شەبەرلىكپەن وقىتۇ جۇرگىزۇ

12 - ايدىك 22 - كۈنى، تولىق ورتا 1 - جلدىق 7 - كلاسنىك ماتەماتيكا ساباعى، ۋاڭ لیجۋان ئبىر شەتتە، ئبىر جاعنان، ساباق تىڭداپ، ئبىر جاعنان، ەستەلىك الۇدا.

ئار اپتادا ۋاڭ لیجۋان قالايدا ۋاقىت شعارىپ شاكىرتتەرىنىك ساباق ئوتۇن تىڭداپ، جاس وقىتۇشلاردىك ساباق وتۇدەگى شەشۇشى بۇنداري جونىندە ۇسىنىس جانە جاقسارتۇ جوباسىن العا قويادى.

جاڭ چيانران ۋاڭ لیجۋاننىك شاكرتى. "ساباق وتكەندە كىرسۇ ئتۇينەرنەت جەلسىندە قىزمەت وتەۇدىك ۋيلەسپەۇى، ەسەپتەن كوتەرۇدى قولما - قول دستەۇدىك قولايسىز بولۇى، قىزمەت وتەۇ قۇاتىن جوعارىلاتۇ كەرەكتىگى سياقتى ماسەلەلەردى كۇش سالا شەشىپ، ەمدەۇدى قامسىزدانعا قىزمەت وتەۇدى جاقسارتۇدىك، دەڭگەيىن ئوسىرۇدىك بايانداى مەحانيزمىن قالىپتاسترۇ كەرەك.

تالاپ بويىنشا، ئارقايسى ەمدەۇ قامسىزدانعا تاراۇلارى قىزمەت وتەۇ ئتاسلىن ساپاللاندىرۇدا، ئتۇرلى اكىمشىلىك دستەردەن قىزمەت وتەۇ جۇمىستارىن ئبىترۇ جاعدايىندا، قارتتار سياقتى قاۇىم جونىنەن ۇعىنقتى ئداستۇرلى قىزمەت وتەۇ تاسىلىنەن ئبىر ئتۇرىن ساقتاپ قالۇى كەرەك، ينتەرنەت جەلسىندە بترۇگە بولاتىنداى سىلتاۇراتىپ، تەرەزەلىك قابىلداۇدان باس تارتۇعا بولمايدى؛ ەمدەۇ بولماۇ، قارتتار سياقتى قاۇىمعا قامسىزداندىرۇدىن بتىرەتىن زالدى جانە تەرەزەنى باسقارۇدى كۇشەيتىپ، قىزمەت وتەۇمەن، توتەنشە جاعدايدا قىزمەت وتەۇمەن قامداۇ كەرەك؛ قامسىزداندىرۇعا قاتىناسقان قارتتار ەمدەلۇ قىزمەت وتەۇ جۇمستارىن بەتىرگەن كەزدە، ەمدەلۇ ادەتتىنە نەگىزدەلىپ، ەمدەۇ قامسىزداندىرۇدى ەلەكترونداى كۇالىگىن نەمەسە قوعامدىق قامسىزداندىرۇ كارتچكاسىن دەتتۇدى ئوزى تاڭداۇىنا بولادى.

بۇدان سىرت، ئارقايسى ەمدەۇ قامسىزداندىرۇ تاراۇلارى وتباسىنداعى لاردىك، تۇس - تۇعان، دوس - جاراندارىنىك قارتتارعا ۋاكلاتان جۇمس ئبترۇ ارناسىن ىركلىسسىزدەندىرىپ، مەملەكەتتىك ەمدەۇ قامسىزداندىرۇنا قىزمەت وتەۇ تۇعىرنىك APP ينتەرنەت جەلسىنە شعارلاعان ەلەكترونداى كۇالكتىك جاقنداتر ەسەپ ئتۇرى فۇنكتسياسىن جالپىلاسترۇ، گولداناۇ كەرەك، قارتتاردىك قاتىستى جۇمستارىن تۇستارى ۋاكلاتان بترۇىنە بولادى.

(باسى 1 - بەتتە)

كەزىندەگى قۇبا دالا قازىر جىلىنا 50 مىڭ جۇپ اسىل تۇقىمدى كەپتەر ئوسرۇ، 80 مىڭ بالاپان كەپتەردى گولدان شعارۇ قۇاتىنا يە بولدى. "14 - بەسجلدىق" جوبا «ۇسىنسىندا» بىلاي دەپ العا قويىلعان: كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ جەتسىگەن بەكەمەدۇدى جانە ونى كەڭەيتۇدى اۇىل - قىستاقتى گۇلدەندىرۇ. مەن ئونەمدى ۇشتاسترۇ كەرەك. اۇىل - قىستاقتى گۇلدەندىرۇدىك تامىرى دشتەن تۇندايتىن قوزعاۇشى كۇشتە. الداعى 5 جىلدا قىزمەتتەستەرىم مەن بىرگە باعىمشلىق بازاسى كولەمىن ۇزدىكسىز كەڭەيتىپ، جىلىنا 100 مىڭ ەكەرلەر قىزمەت كيىمىنەن باسقا، تالاپ بويىنشا سۇدان ساقاتانتىن الجاپقىش تارتپ، رازىنكە قولعاپ، رازىنكە ەتىك سياقتىلاردى كيۇى كەرەك؛ ازىق - تۇلىك جۇمسىمەن اينالىسۇشىلار ازىق - تۇلىكتەن باسقا قاتىستى قيمىلدارىدى جۇرگىزگەن سوڭ، ئسوز جوق، قولعاپتى اۇستىرۇى كەرەك.

زات تيەيتىن، تۇسىرەتىن جۇمسىشلار زات تاسۇدىك الدىندا قىزمەت كيىمى مەن باس كيىمىن جانە قولعاپ كيۇى كەرەك، قاجەت بولعاندا تۇيىق كوزىلدىرىك پەن بەتقالقا تاعىپ، زاتتىك سىرتقى بەتىنىك دەنەگە قايتا - قايتا جۇعسۇنان ساقتانۇ كەرەك؛ زات تاسۇ، ئتۇسرۇ بارىسىندا ماسكى، قولعاپ جىرتىلسا دەرەۇ اۇستىرۇ كەرەك. تاسمال كولكتەرىنىك شوفەرلەرى تاسۇ بارىسىندا ئەمەسە سۇيق تىزبەك ازىق - تۇلىكتەرىنىك قورابىن اشۇىنا نەمەسە سۇيق تىزبەك ازىق - تۇلىكتەرىنە تىكە جۇعسۇىنا بولمايدى. ئوندىرىس، وڭدەۇ، ساقتاۇ جانە تاسمال بۇنداري سياقتىلاردىك ورتاسىن تازالاعاندا، جوعارى قسمدى سۇدى بۇركپ جۇماي، شاشىراۇ ارقىلى لاستانۇدىك تۇلۇنان ساقتانۇ كەرەك.

قاتستى زات تاسمال حاۇپسىزدىگىن تەكسەرۇشلەر قىزمەت كيىمىن، باس كيىمىن كيۇى، ئبىر رەتتىك مەديتسينالىق ماسكىنى نەمەسە سىرتقى اۇرۇلار ماسكسىن، قولعابىن پايدالانۇى كەرەك، قاجەت بولعاندا تۇيىق كوزىلدىرىك پەن بەتقالقا تاعۇ كەرەك؛ قولدىك تازالعىن كۇشەيتۇ، ئار رەتتە قولعاپ اۇستىرعاندا نەمەسە قولعاپتى شەشكەندە، ئسوز جوق، قولدى جۇپ زارارسىزداندىرىپ، قورعانۇ بۇيمدارىنىك شوفەرلەرى تاسۇ بارىسىندا ئوز بەتىمەن سۇيق تىزبەك ازىق - تۇلىكتەرىنىك قورابىن اشۇىنا نەمەسە سۇيق تىزبەك ازىق - تۇلىكتەرىنە تىكە جۇعسۇىنا بولمايدى. ئوندىرىس، وڭدەۇ، ساقتاۇ جانە تاسمال بۇنداري سياقتىلاردىك ورتاسىن تازالاعاندا، جوعارى قسمدى سۇدى بۇركپ جۇماي، شاشىراۇ ارقىلى لاستانۇدىك تۇلۇنان ساقتانۇ كەرەك.

قاتستى زات تاسمال حاۇپسىزدىگىن تەكسەرۇشلەر قىزمەت كيىمىن، باس كيىمىن كيۇى، ئبىر رەتتىك مەديتسينالىق ماسكىنى نەمەسە سىرتقى اۇرۇلار ماسكسىن، قولعابىن پايدالانۇى كەرەك، قاجەت بولعاندا تۇيىق كوزىلدىرىك پەن بەتقالقا تاعۇ كەرەك؛ قولدىك تازالعىن كۇشەيتۇ، ئار رەتتە قولعاپ اۇستىرعاندا نەمەسە قولعاپتى شەشكەندە، ئسوز جوق، قولدى جۇپ زارارسىزداندىرىپ، قورعانۇ بۇيمدارىنىك شوفەرلەرى تاسۇ بارىسىندا ئەمەسە سۇيق تىزبەك ازىق - تۇلىكتەرىنىك قورابىن اشۇىنا نەمەسە سۇيق تىزبەك ازىق - تۇلىكتەرىنە تىكە جۇعسۇىنا بولمايدى. ئوندىرىس، وڭدەۇ، ساقتاۇ جانە تاسمال بۇنداري سياقتىلاردىك ورتاسىن تازالاعاندا، جوعارى قسمدى سۇدى بۇركپ جۇماي، شاشىراۇ ارقىلى لاستانۇدىك تۇلۇنان ساقتانۇ كەرەك.

قاتستى زات تاسمال حاۇپسىزدىگىن تەكسەرۇشلەر قىزمەت كيىمىن، باس كيىمىن كيۇى، ئبىر رەتتىك مەديتسينالىق ماسكىنى نەمەسە سىرتقى اۇرۇلار ماسكسىن، قولعابىن پايدالانۇى كەرەك، قاجەت بولعاندا تۇيىق كوزىلدىرىك پەن بەتقالقا تاعۇ كەرەك؛ قولدىك تازالعىن كۇشەيتۇ، ئار رەتتە قولعاپ اۇستىرعاندا نەمەسە قولعاپتى شەشكەندە، ئسوز جوق، قولدى جۇپ زارارسىزداندىرىپ، قورعانۇ بۇيمدارىنىك شوفەرلەرى تاسۇ بارىسىندا ئەمەسە سۇيق تىزبەك ازىق - تۇلىكتەرىنىك قورابىن اشۇىنا نەمەسە سۇيق تىزبەك ازىق - تۇلىكتەرىنە تىكە جۇعسۇىنا بولمايدى. ئوندىرىس، وڭدەۇ، ساقتاۇ جانە تاسمال بۇنداري سياقتىلاردىك ورتاسىن تازالاعاندا، جوعارى قسمدى سۇدى بۇركپ جۇماي، شاشىراۇ ارقىلى لاستانۇدىك تۇلۇنان ساقتانۇ كەرەك.

(باسى 1 - بەتتە)

بالاپان كەپتەردى قولدان شعارۇعا كۇش سالامىن؛ تەحنيكالىق جاقتان باۇلۇدى مەقتى يگەرىپ، كاسىپ سالاسى تابىس ۇلەسىن جۇزەگە اسىرىپ، جەرگىلىكتى ورىننان كەم دەگەندە تاعى دا 2000 ادامنىك كىرىسىن ارتتىرىپ بايۇنا جەتەكشىلىك ەتىپ، كوپشىلىكتىك تۇرمىسىنىك بارعان سايىن جاقسارۇنا مۇمكىندىك جاسايمىن. ئوز باسىم قاراقاش اۇدانا تامىر تارتىپ، اۇىلداستارمەن بىرگە وسى نسانانى جۇزەگە اسىرۇ جولىندا قۇلشىنا كۇرەس جۇرگىزەمىن.

(گازەتىمزدىك جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئتلىشسى يۇي مڭفان رەتتەگەن)

قورعانۇ باعدارناماسى

گازەتىمزدىك جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئتلىشسى چاۋ جين 12 - ايدىك 23 - كۈنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. قىس تۇسكەننەن بەرى ەل ىشىندە اندىز - اندىز ندەت جاعدايى ركەس - تركەس جارىققا شقتى، مۇنىك كوبى سۇيق تىزبەك يمپورتتىق ازىق - تۇلىكتەمەن قاتستى. ۇيرۇستىك سۇيق تىزبەك زات تاسمالى ارقىلى كرۇنەن قاتاڭ ساقتانۇ ۇشن، ۇرىمجى قالالىق اۇرۇدىك الدىن الۇ - تىزگىندەۇ ورتالعىنىك ماماني سۇيق تىزبەك زات تاسمالىمەن اينالسۇشىلارعا ئوزىنىك جانە وتباسىنداعىلاردىك امانداعى ئۇشن، قىزمەتە جانە ۇيدەگى كەزدە جەكە باستىق قورعانۇدى جاقسى دستەۇدى ەسكەرتتى.

ئۇرىمجى قالالىق اۇرۇدىك الدىن الۇ - تىزگىندەۇ ورتالعى زارارسىزدانىدىرۇ جانە ندەت دانەكەرى ورگانيزمدەرى ئبولىمنىك باستىعى چىن مين بىلاي دەپ تانستردى: جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابنۇ ۇيرۇسى ازىق - تۇلىك ارقىلى تاراماعانمەن، ئبىراق ندەت تۇلعان وڭىرلەردە ەگەر وسى كاسپپەن اينالسۇشى ادام جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپەن قابنۇ ندەتىنىك ۇيرۇسىمەن جۇعمدالعان بولسا، جۇعسۇ نەمەسە تۇكىرىك شاشىراندىسى ارقىلى ازىق - تۇلىكتەردى جانە ازىق - تۇلىكتەردىك سىرتقى قاۇىمسىزدانۇىنا قىزمەت وتەۇ جانە ازىق - تۇلىكتەردىك قورابىن لاستايدى. سوندىقتان، سۇيق تىزبەك زات تاسمالىمەن اينالسۇشىلار قورعانۇ تالابىنا سانالى تۇرده بويسۇنىپ، قورعانۇ تەحنيكالىق شەبەرلىگىن يگەرىپ، ئوز دەنساۇلىعىن ويداعداي قادىرالاۇ تۇرۇدى ئارى بىرگە قىزمەت دستەيتىن، بىرگە تۇراتىن ادامدارىدىك دەنساۇلىق جاعدايىنا كەز كەلگەن ۇاقتتا نازار اۇدارۇى، ئار كۇنى دەنە تەمپەراتۇراسىن تەكسەرىپ ولشەپ تۇرۇى، قىزۇى ورلەۇ، جوتەلۇ سياقتى قالىپسز اۇرۇ بەلگىلەرى پايدا بولسا دەر كەزىندە الەۇمەتتىك اۇماقتا مالمدەۇى، الەۇمەتتىك اۇماق ارناۇلى كولكپەن قىزۇ امبولاتوريا سنا اپارىپ تەكسەرتۇى كەرەك، قوعامدىق قاتىناس كولكتەردەمەن بارۇعا بولمايدى.

سۇيق تىزبەك زات تاسمالىمەن ايىنالسۇشىلار ماسكىنى دۇرىس تاعىپ، قولنا قولعاپ، ۇستىنە جۇمس كيىمىن كيىپ جۇمسقا بارۇى، قىزمەت كيىمىن تازا، رەتتى ۇستاپ، مەرزىم سايىن جۇيپ، زارارسىزداندىرۇى كەرەك؛ جاس ساقتاۇ، سويۇ، ئبولۇ سەحتارى سياقتى ەرەكشە جۇمس ورىندارىنداعى قىزمەتكەرلەر قىزمەت كيىمىنەن باسقا، تالاپ بويىنشا سۇدان ساقاتانتىن الجاپقىش تارتپ، رازىنكە قولعاپ، رازىنكە ەتىك سياقتىلاردى كيۇى كەرەك؛ ازىق - تۇلىك جۇمسىمەن اينالسۇشىلار ازىق - تۇلىكتەن باسقا قاتىستى قيمىلدارىدى جۇرگىزگەن سوڭ، ئسوز جوق، قولعاپتى اۇستىرۇى كەرەك.

زات تيەيتىن، تۇسىرەتىن جۇمسىشلار زات تاسۇدىك الدىندا قىزمەت كيىمى مەن باس كيىمىن جانە قولعاپ كيۇى كەرەك، قاجەت بولعاندا تۇيىق كوزىلدىرىك پەن بەتقالقا تاعۇ كەرەك؛ قولدىك تازالعىن كۇشەيتۇ، ئار رەتتە قولعاپ اۇستىرعاندا نەمەسە قولعاپتى شەشكەندە، ئسوز جوق، قولدى جۇپ زارارسىزداندىرىپ، قورعانۇ بۇيمدارىنىك شوفەرلەرى تاسۇ بارىسىندا ئەمەسە سۇيق تىزبەك ازىق - تۇلىكتەرىنىك قورابىن اشۇىنا نەمەسە سۇيق تىزبەك ازىق - تۇلىكتەرىنە تىكە جۇعسۇىنا بولمايدى. ئوندىرىس، وڭدەۇ، ساقتاۇ جانە تاسمال بۇنداري سياقتىلاردىك ورتاسىن تازالاعاندا، جوعارى قسمدى سۇدى بۇركپ جۇماي، شاشىراۇ ارقىلى لاستانۇدىك تۇلۇنان ساقتانۇ كەرەك.

سۇيق تىزبەك زات تاسمالىمەن اينالسۇشىلار جەكە باستىق قورعانۇدى جاقسى دستەۇى كەرەك